

Sygn. akt XX GC 539/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2013r

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Gospodarczy XX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Baran
Protokolant:	sekr. sądowy Hanna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2013 w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Stowarzyszenia (...) w W.**

przeciwko **Instytutowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.**

o ochronę dóbr osobistych i zakazanie czynów nieuczciwej konkurencji

1. oddała powództwo w całości,
2. zasądza od powoda Stowarzyszenia (...) w W. na rzecz pozwanego Instytutu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 2 777 zł (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, oddalając w pozostałym zakresie wnioski strony pozwanej o ich zasądzenie.

SSO Agnieszka Baran

Sygn. akt XX GC 539/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 sierpnia 2011 roku powód Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. wniósł o zakazanie pozwanemu Instytutowi (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. rozpowszechniania nieprawdziwych i/lub wprowadzających w błąd informacji, godzących zarówno w dobre imię powoda, jak i stanowiących czyn nieuczciwej konkurencji, w szczególności niewykonywania swoich obowiązków w sposób prawidłowy wobec członków Stowarzyszenia tj. wydawców prasy. Powód wniósł również o nakazanie pozwanemu usunięcia skutków naruszenia zasad nieuczciwej konkurencji oraz naruszenia dóbr osobistych poprzez zamieszczenie w dzienniku „(...)” w dodatku (...) na stronie 2 lub 3 oświadczenia w formie ¼ strony w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia, o następującej treści: Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., przeprasza (...) za rozpowszechnianie nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji, godzących w jego dobre imię, o rzekomym niewykonaniu swoich obowiązków względem (...), w szczególności poprzez nie wypełnienie ustawowych obowiązków organizacji zbiorowego zarządzania oraz wywierania nacisku na (...) w celu podpisania umowy ze spółką (...), a w przypadku nie opublikowania powyższego ogłoszenia w wyżej wskazanych terminie – o upoważnienie powoda do opublikowania ogłoszenia na koszt pozwanego, nakazanie pozwanemu usunięcia skutków naruszenia zasad uczciwej konkurencji oraz naruszenia dóbr

osobistych na koszt pozwanego poprzez zamieszczenie na stronie internetowej (...) o wymiarach 195 mm z 185 mm w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia o następującej treści: Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oświadcza, że informacje zamieszczone w wysłanych do wydawców pracy listach z dnia 20.04.2011r. oraz 29.06.2011r. o rzekomym niewykonaniu swoich obowiązków względem członków (...) są nieprawdziwe i wprowadzające w błąd. Niniejszym przepraszamy (...) za rozpowszechnianie nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji godzących w dobre imię”, a w przypadku nie opublikowania ogłoszenia w wyżej wskazanym terminie – o upoważnienie powoda do jego umieszczenia na koszt pozwanego na stronach (...) oraz (...) o nakazanie pozwanemu usunięcia skutków naruszenia zasad uczciwej konkurencji oraz naruszenia dóbr osobistych powoda, poprzez rozesłanie do wydawców, do których przesłał nieprawdziwe i/lub wprowadzające w błąd informacje, oświadczenia w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia, o następującej treści: „W związku z zawartą w korespondencji kierowanej do Państwa z dnia 20.04.2011r. oraz 29.06.2011r. informacją na temat niewykonania obowiązków przez (...) względem swoich członków, Instytut (...) Sp. z o.o. oświadcza, że była ona nieprawdziwa i wprowadzała w błąd. W związku z powyższym przepraszamy (...) za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, godzących w jego dobre imię”. Powód wniósł także o zasądzenie tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwoty 10.000 zł na rzecz Fundacji (...) na podstawie art. 18 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, o zasądzenie tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwoty 10.000 zł na rzecz Fundacji (...) w L. na podstawie art. 448 k.c. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że jego zadaniem jest umożliwianie użytkownikom materiałów prasowych zgodnego z prawem korzystania z nich i w tym celu udziela użytkownikom odpowiednich licencji na korzystanie z publikacji periodycznych oraz części publikacji periodycznych mających samodzielne znaczenie. Realizując przyjęte wobec członków zobowiązania powód wystąpił do pozwanego z propozycją zawarcia odpowiednich umów, umożliwiających zgodne z prawem prowadzenie działalności w zakresie monitorowania treści prasowych. Na stronach internetowych pozwanego przedrukowano tekst pt.: „Ministerstwo weryfikuje legalność działania (...), w których znajduje się następująca wypowiedź prezesa pozwanego: „Jest to krok na drodze do oczyszczenia dobrego imienia branży monitorowania mediów R., który wg nas stosował taktykę nierównego traktowania firm monitorujących media, zgodnie z opinią prawną sam działa na podstawie zezwolenia wydanego z naruszeniem prawa. Cieszę się, że Ministerstwo podjęło energiczne kroki w celu wyjaśnienia tej sytuacji.” W związku z rozpowszechnianiem informacji prasowych ukazał się artykuł „S. R. i S. R. próbują zmonopolizować rynek monitoringu mediów w P.”. W materiale prasowym znalazło się wiele informacji nieścisłych i nieprawdziwych. Powód wskazał, że pozwany naruszył jego dobre imię poprzez treść listów z dnia 20.04.2011r. i z dnia 29.06.2011r. rozesłanego do wydawców. Stylistyczna forma zarzutów stawianych w pismach ma postać własnych wątpliwości pozwanego i ocen autora korespondencji, dotyczących uprawnień powoda, sposobu zarządzania powierzonymi prawami, powiązań personalnych powoda ze spółką (...), ewentualnego zagrożenia interesów wydawców – członków powoda. Zdaniem powoda wydzwięk pism jest oczywisty – pozwany stara się podważyć zaufanie do działalności powoda, do rzetelnego wypełniania przez niego przyjętych zobowiązań, co prowadzi do naruszenia dobrego imienia, zaufania, na jakim podmiot taki jak powód opiera swoją działalność. Pozwany stwierdzeniem dotyczącym wpływów od przedsiębiorców monitorujących prasę wywołuje negatywne skojarzenie, że są one mocne ograniczone. Twierdzenia i sugestie pozwanego co najmniej wprowadzają w błąd (powód k. 3 – 26).

W odpowiedzi na pozew Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych lub przedstawionego spisu kosztów. Pozwany podniósł, że wszelkie tezy jakie powód uznaje za naruszające jego dobra osobiste albo są informacjami prawdziwymi, albo cennymi, które zostały wyraźnie oznaczone i wynikają z faktów, przez co nie można odmówić im rzetelności. Wypowiedzi pozwanego dotyczyły osoby publicznej, a sformułowane oceny służyły ochronie interesu publicznego, nie zaś zniesławieniu powoda. W związku z powyższym nie można uznać, że miało miejsce bezprawne naruszenie dóbr osobistych powoda. Powód nie wykazał, aby pozwany rozpowszechniał wypowiedź P. S., albowiem nie została ona zamieszczona na stronach internetowych pozwanego. Powód wykazał, że pismo z dnia 20 kwietnia 2011r. zostało wysłane tylko do jednego wydawcy. Twierdzenie, że pismo zostało wysłane do wydawców nie zostało należycie udowodnione. Pozwany podniósł,

że powód opiera swoje zarzuty na fragmentach pism wyrwanych z kontekstu, przez co zmienia ich pierwotne znaczenie. Zaznaczył, że powód nie wykazał, aby istniał jakikolwiek związek pomiędzy pozwanym a portalem (...) a tym samym aby informacje zamieszczone na tym portalu internetowym pochodziły od pozwanego. Pozwany podniósł, że roszczenie o nakazanie pozwanemu złożenia oświadczenia nie może być uwzględnione, gdyż treść przeprosin jest zbyt ogólna i nie może spełniać swojej funkcji – odwrócenia ewentualnych negatywnych skutków (odpowiedź na pozew k. 102 – 122).

W replice na odpowiedź na pozew powód podniósł, że rozpowszechnianie informacji prawdziwych lecz niepełnych rodzi odpowiedzialność w zakresie ochrony konkurencji rynkowej uczestnika obrotu na podstawie art. 14 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jako informacje wprowadzające w błąd. W ocenie powoda rozpowszechnianie oceny i insynuacji, niedopowiedzeń i niepełnych informacji podważa zaufanie, jakie musi cechować powoda dla prowadzonej przez niego działalności (stanowisko powoda k. 332 – 343).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. prowadzi działalność ośrodka informacji i dokumentacji i przysługuje jej licencja ustawowa na podstawie art. 30 Prawo autorskie. Prowadzi monitoring mediów, w tym monitoring prasy, sporządza i rozpowszechnia własne opracowania dokumentacyjne i szereg opracowań, analiz i raportów okresowych i na zlecenie własnych klientów.

Dowód: odpis KRS k. 123 – 125.

W dniu 1 sierpnia 2005 roku Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarł z Stowarzyszeniem Zbiorowego (...) Prawa Autorski (...) Dzieł Naukowych i (...) z siedzibą w K. umowę generalną. Umowa pozwanego ze stowarzyszeniem nadal obowiązuje. Stowarzyszenie Zbiorowego (...) Prawa Autorski (...) Dzieł Naukowych i (...) z siedzibą w K. było wówczas jedyną organizacją zbiorowego zarządzania uprawnioną do pobierania wynagrodzenia od ośrodków informacji lub dokumentacji na podstawie art. 30 ust. 2 Prawa autorskiego.

Dowód: umowy k. 133 – 137.

Od 3 kwietnia 2006 roku JaR – prasa.com Sp. z o.o. z siedzibą w W. prowadzi działalność w zakresie monitoringu prasy. Spółka jest bezpośrednim konkurentem Instytutu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Jedynym udziałowcem spółki jest R. R..

Dowód: odpis KRS k. 190 – 194, umowa spółki k. 195 – 198.

Aktem założycielskim Izby Wydawców Polskich z dnia 14 stycznia 2009 roku została powołana spółka (...) Sp. z o.o.. Izba Wydawców Polskich jest jedynym udziałowcem spółki. (...) Sp. z o.o. prowadzi działalność wydawniczą, reklamową, związaną z przetwarzaniem danych, Internetem i oprogramowaniem. Spółka zajmuje się też działalnością agencji informacyjnych, prowadzeniem archiwów, badaniami rynku i opinii publicznej oraz działalnością agencyjną. Spółka (...) na swojej stronie internetowej udostępnia bazę materiałów prasowych, która zawiera wyszukiwarkę tekstową pozwalającą znaleźć materiały prasowe według wskazanych słów kluczowych. Spółka (...) jest powiązana personalnie ze stowarzyszeniem (...). Prezes zarządu spółki R. – J. R. pełni funkcję członka rady nadzorczej stowarzyszenia (...).

Dowód: odpis KRS k. 161 – 164, akt założycielski k. 165 – 170, wydruki internetowe k. 171 – 173, pismo k. 174 – 189, przesłuchanie M. H. k. 484.

Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. jest organizacją założoną z inicjatywy Izby (...) i działającą na rzecz wydawców na podstawie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 maja 2009 roku. Zrzesza wydawców, w tym w szczególności wydawców prasy oraz organizacje reprezentujące wydawców. Wiceprezesa zarządu Izby (...) i G. G. sprawują funkcje w organach stowarzyszenia. G. G. jest członkiem zarządu powodowego stowarzyszenia, zaś J. B. zasiada w jego radzie nadzorczej. Stowarzyszenie jest powiązane personalnie również ze spółką (...) oraz

Izbą (...). M. H. – prezes powodowego stowarzyszenia jest prokurentem w spółce (...) oraz dyrektorem generalnym Izby (...). Zadaniem Stowarzyszenia jest umożliwienie użytkownikom materiałów prasowych zgodnego z prawem korzystania z nich, przy jednoczesnym zabezpieczeniu praw wydawców. Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. posiada zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do publikacji periodycznych oraz mających samodzielne znaczenie utworów składających się na zawartość publikacji periodycznych w zakresie w jakim prawa te przysługują wydawcom na polach eksploatacji – zwielokrotniania techniką drukarską, fotograficzną, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową na nośnikach tradycyjnych i cyfrowych, wprowadzania do obrotu, najmu i użyczenia zwielokrotnionych egzemplarzy, nadawania, reemitowania oraz publicznego udostępniania w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp do utworu w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Powód jest uprawniony do pobierania wynagrodzeń na rzecz wydawców prasy z tytułu zamieszczenia w celach dydaktycznych i naukowych w podręcznikach, wypisach i antologiach rozpowszechnionych fragmentów publikacji periodycznych, odpłatnego udostępniania przez ośrodki informacji lub dokumentacji fragmentów publikacji periodycznych oraz publicznego udostępniania utworów będących aktualnymi artykułami na tematy polityczne, gospodarcze lub religijne oraz aktualnymi wypowiedziami i fotografiami reporterskimi w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

Dowód: decyzja k. 32 – 35, k. 141 – 144, odpis KRS k. 138 – 140, k. 160, statut k. 145 – 157. pismo k. 158 – 159, wydruki internetowe k. 201 – 215, oświadczenie k. 216, wizytówki k. 217 – 218.

Strony postępowania są skonfliktowane. Powód odmawia pozwanemu przyjmowania wynagrodzenia za korzystanie z materiałów prasowych na podstawie licencji ustawowej. Wydawcy związani z Izbą (...), spółką (...) oraz powód publikują na łamach tytułów prasowych artykuły piętnujące działalność podmiotów świadczących usługi monitorowania prasy bez umów licencyjnych, działających wyłącznie na podstawie licencji ustawowych.

Dowód: stanowisk k. 219 – 222, uchwała k. 223 – 225, pismo k. 226 – 239, materiały prasowe k. 240 – 271, k. 273, .

Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. złożyło Instytutowi (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. propozycję zawarcia umowy licencyjnej na korzystanie z utworów prasowych. W § 3 ust. 4 projekcie umowy wskazano, że użytkownik przyjmuje do wiadomości i akceptuje fakt, że w skład publikacji periodycznych mogą wchodzić fragmenty publikacji periodycznych, które z uwagi na to, że posiadają samodzielne znaczenie są samodzielnym przedmiotem praw autorskich, niezależnie od tego, że podlegają ochronie prawnej jako część publikacji periodycznej i do których autorskie prawa majątkowe jako do utworów posiadających samodzielne znaczenie nie wchodzi w skład repertuaru powoda, jeżeli wydawcy tych publikacji periodycznych nie nabyli do tych utworów autorskich praw majątkowych lub nie uzyskali licencji uprawniających do korzystania z utworów w ramach repertuaru. Powód zastrzegł również, że żadne postanowienie umowy nie może być interpretowane jako gwarancja lub zapewnienie powoda, że prawa autorskie do fragmentów publikacji periodycznych posiadają samodzielne znaczenie, wchodzących w skład publikacji zostały skutecznie przeniesione na wydawcę publikacji periodycznej i wchodzi do repertuaru powodowego stowarzyszenia. Nadto, że użytkownik nie będzie miał do stowarzyszenia żadnych roszczeń związanych choćby pośrednio z korzystaniem przez niego z takich fragmentów publikacji periodycznych. W § 6 projektu umowy zastrzeżono, że użytkownik nie może udzielać jakichkolwiek sublicencji użytkownikom końcowym. Natomiast w § 8 ust. 5 projektu umowy zastrzegł prawo wypowiedzenia wysokości stawek wynagrodzeń jednostkowych w drodze jednostronnego oświadczenia.

Dowód: projekt umowy k. 272 – 284.

W dniu 6 września 2010r. Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego skargę na nienależyte wykonywanie przez Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. obowiązków w zakresie zarządzania powierzonymi prawami autorskimi wydawców prasy. Pozwana wniosła o cofnięcie udzielonego powodowi zezwolenia na wykonywanie zbiorowego zarządzania. W skardze pozwana podniosła, że powód nie daje rękojmi należytego zarządzania powierzonymi prawami, nie wykonuje należyte obowiązków w tym zakresie, w szczególności nie wykonuje ciążącego na nim obowiązku kontraktowania wynikającego z art. 106 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz narusza przepisy prawa w zakresie udzielonego zezwolenia.

Pozwana wskazała, że działalność powoda budzi jej poważne zastrzeżenia, co do obiektywizmu, neutralności, braku konfliktu interesów oraz uczciwej konkurencji ze strony powoda. Po rozpoznaniu skargi pozwanej, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego uznał ją za bezzasadną. Jako uzasadnienie wskazana została okoliczność, że prawo o stowarzyszeniach dopuszcza prowadzenie działalności gospodarczej przez stowarzyszenia. Minister uznał również, że istnienie spółki o nazwie zbliżonej do organizacji zbiorowego zarządzania oraz brak powiązań kontraktowych pomiędzy spółką a powodem nie może mieć wpływu na negatywną ocenę dawania rękojmi należytego wykonania zbiorowego zarządzania przez powoda.

Dowód: pismo k. 37 – 40.

W dniu 14 lutego 2011 roku Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniósł o stwierdzenie nieważności decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 maja 2009 roku w sprawie udzielenia powodowi zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do publikacji periodycznych oraz mających samodzielne znaczenie utworów składających się na zawartość publikacji periodycznych w zakresie w jakim prawa te przysługują wydawcom. Decyzją z dnia 18 lipca 2011r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego odmówił stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 28 maja 2009 roku. Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. złożył u Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosek z dnia 26 lipca 2011r. o ponowne rozpoznanie sprawy o stwierdzenie nieważności decyzji wydanej w dniu 28 maja 2009 roku.

Dowód: decyzja k. 43 – 50, k. 301 – 308, wniosek k. 297 – 300, k. 310 – 310 – 315.

W dniu 2 marca 2011r. Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wystąpił do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o wszczęcie postępowania sądowego celem rozwiązania Stowarzyszenia (...) wskazując, że statut oraz działalność powoda są niezgodne z prawem, gdyż powód zrzeszając wydawców narusza art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Stanowisko Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyrażone w decyzji z dnia 29 kwietnia 2011r. było negatywne. Minister uznał, że dopóki decyzja z dnia 28 maja 2009 roku nie została zmieniona lub uchylona, ani nie została stwierdzona jej nieważność, nie można przyjmować, że działając zgodnie z udzielonym zezwoleniem powód narusza prawo.

Dowód: decyzja k. 41 – 42.

W dniu 7 kwietnia 2011r. pozwany na swojej stronie internetowej (...) zamieścił tekst pt. Ministerstwo weryfikuje legalność działania S. R., który był zamieszczony wcześniej na stronie internetowej www.(...) .pl. W treści publikacji zamieszczono informacje, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wszczęło postępowanie administracyjne w sprawie wniosku o unieważnienie decyzji o uznaniu stowarzyszenia (...) za organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i może to oznaczać, że ponad milion złotych, który R. zadysponował wśród swoich członków mógł zostać pobrany bez podstawy prawnej. W publikacji wskazano, że konsekwencje uznania nieważności decyzji w przedmiocie zezwolenia powodowi na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi mogą być kosztowne dla wydawców prasy, którzy są członkami powodowego stowarzyszenia. Jak również powołując się na treść opinii prawnej wskazano, że R. nie miał prawa pobierać opłat w imieniu wydawców, a więc istnieje ryzyko, że jego członkowie będą zmuszeni zwrócić setki tysięcy złotych. Portal (...) nie jest własnością pozwanej spółki.

Dowód: wydruki stron internetowych k. 31, k. 51, przesłuchanie P. S. k. 519.

W dniu 20 kwietnia 2011 roku Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wysłał do (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. pismo, w którym wskazał, że może okazać się, że powodowe stowarzyszenie działa bez podstawy prawnej i w związku z tym może zostać rozwiązane, a podpisanie umów przez największe firmy monitorujące media na dostarczanie elektronicznej wersji gazet ze spółką (...) jest praktycznie niemożliwe, co powoduje, że wpływy od podmiotów monitorujących prasę są mocno ograniczone. Pozwana wskazała, że powód od dłuższego czasu odmawia podpisania umowy na odprowadzenie stosownego wynagrodzenia z tytułu korzystania z materiałów prasowych na podstawie licencji ustawowej określonej w art. 30 prawa autorskiego, prowadzi działania, które pozwana odbiera jako mające na celu skierowanie firm monitorujących media w kierunku zawarcia umowy ze spółką (...), a w przekonaniu pozwanej

osobom skupiony wokół (...) Sp. z o.o. nie chodzi o zapewnienie dochodów wydawcom lecz o przejęcie 15 milionów złotych rocznie obrotu generalnego przez polski rynek monitoringu prasy. W ocenie pozwanej spór z grupą osób skupionych wokół spółki (...) niepotrzebnie może przyczynić się do powstania konfliktu między wydawcami a firmami monitorującymi media. (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. przesłała pismo pozwanego a dnia 20.04.2011r. do Izby (...). Pismo analogicznej treści zostało wysłane przez pozwaną spółkę również do wydawcy (...) oraz (...).

Dowód: pismo k. 52 – 53, e – mail k. 54, zeznania świadka K. H. k. 478-479.

W odpowiedzi na pismo pozwanej z dnia 20 kwietnia 2011r. Izba (...) wystosowała pismo z dnia 9 maja 2011r., w którym wskazała, że działania pozwanego, jak i publikowanie nieprawdziwych i nieścisłych informacji mają doprowadzić do podważenia zaufania do powodowego stowarzyszenia, jak i do spółki (...).

Dowód: pismo k. 55 – 57.

W dniu 21 kwietnia 2011r. na stronie internetowej W.pl ukazał się artykuł Pt. S. R. i spółka (...) próbują zmonopolizować rynek w Polsce? Powód wystąpił do Redaktora Naczelnego serwisu internetowego (...) z żądaniem opublikowania sprostowania.

Dowód: wydruk ze strony internetowej k. 70 – 77, żądanie opublikowania sprostowania k. 78 – 80.

W dniu 27 kwietnia 2011r. biuro prasowe pozwanej spółki zamieściło na stronie internetowej artykuł, w którym poinformowało o powiązaniu organizacyjnym, kapitałowym i osobowym powoda oraz Izby (...).

Dowód: wydruk informacji prasowej k. 81 – 84.

W dniu 23 maja 2011r. Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. otrzymał od powoda pismo ostrzegawcze, w którym powód podnosząc, że twierdzenia zawarte w piśmie z dnia 20 kwietnia są nieprawdziwe, wprowadzające w błąd i naruszające dobra osobiste, a ich podniesienie w piśmie rozsyłanym do wydawców prasy stanowi czyn nieuczciwej konkurencji opisany w art. 14 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz narusza dobre imię powoda. Powód wezwał pozwaną do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych oraz czynów nieuczciwej konkurencji poprzez przesłanie na adres powoda oraz wydawców prasy, do których pismo z dnia 20 kwietnia 2011r. zostało rozesłane, w terminie 1 dnia roboczego pisemnego oświadczenia o treści: Instytut (...) Sp. z o.o. przeprasza S. R. za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji godzących w dobre jego imię, o rzekomym braku działania w interesie wydawców oraz odmawianiu podpisania umów przez S. R. z firmami monitorującymi prasę.” Powód zażądał także zamieszczenia oświadczenia o wskazanej powyżej treści w dzienniku (...) w dodatku Ekonomia i Rynek na stronie drugiej lub trzeciej w formacie 1/4 strony w terminie 7 dni oraz zamieszczenie oświadczenia o wskazanej powyżej treści na stronie internetowej (...) w terminie 1 dnia roboczego przez okres 14 dni.

Dowód: pismo k. 58 – 59, potwierdzenie odbioru k. 60.

W dopowiedzi na pismo doręczone w dniu 23 maja 2011r. Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą W. pismem z dnia 24 maja 2011r. zaprzeczył stawianym mu zarzutom wskazując, że pismo adresowane do wydawców z dnia 20 kwietnia 2011r. nie zawiera żadnych treści mogących naruszać dobra osobiste powoda ani mogące stanowić jakiegokolwiek czynu nieuczciwej konkurencji, w szczególności w piśmie nie znalazły się żadne informacje nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd.

Dowód: pismo k. 61 – 64.

Instytut (...) Sp. z o.o. z siedzibą W. skierował ponownie do (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. pismo z dnia 29 czerwca 2011r., w którym przytoczył powody niepodpisania umowy z e spółka (...). Wskazała na powiązania władz w Izbie (...), S. R. oraz (...) Sp. z o.o. Podała powody jakie nią kierowały przy podejmowaniu decyzji w przedmiocie niezawierania z powodem umowy licencyjnej. Poinformowała, że w dniu 14 lutego 2011r. wystąpiła do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z wnioskiem o unieważnienie decyzji z 2009 roku przyznającej

powodowi zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi oraz do Prezydenta (...) W. z wnioskiem o wykreślenie powoda z Rejestru Stowarzyszeń. Wnioski pozwanego zostały oparte na opinii niezależnych prawników, która stwierdza, że zezwolenie zostało wydane bez podstaw prawnych. Wskutek wniosku pozwanej Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wszczęło postępowanie administracyjne mające na celu unieważnienie decyzji nadającej powodowi uprawnienia (...). Powołując się na opinię prawników pozwana spółka wskazała, że powodowe stowarzyszenie może także zostać rozwiązane, a następnie wyrejestrowane z KRS, gdyż jego statut nie spełnia przepisów ustawy o stowarzyszeniach i prawa autorskiego. Konsekwencje decyzji mogą być kosztowne dla wydawców prasy, którzy są członkami powoda. W ciągu dwóch ostatnich lat działalności powód pobrał od (...) kwotę 1,6 mln zł. Pieniądze zostały pobrane tytułem zaległych opłat, a następnie podzielone między wydawców zrzeszonych w R.. Jednak zgodnie z opinią prawną R. nie miał praw pobierać opłat w imieniu wydawców. Nie wiadomo czy w takiej sytuacji członkowie R. nie będą zmuszeni zwrócić setek tysięcy złotych. Przedmiotowe pismo zostało wysłane również do wydawcy (...).

Dowód: pismo k. 65 – 69, zeznania świadka K. H. k. 479.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych dokumentów, których autentyczność nie budzi w ocenie Sądu wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Pozostałe dokumenty złożone w toku postępowania do akt niniejszej sprawy nie wnoszą do sprawy okoliczności istotnych dla jej rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu w pełni wiarygodny dowód w niniejszej sprawie stanowią zeznania świadka K. H., który – jako osoba bezpośrednio nie związana z żadną ze stron postępowania w niniejszej sprawie – nie jest zainteresowany wynikiem tego postępowania.

W ocenie Sądu w przeważającej większości jako wiarygodny uznać należy również dowód z przesłuchania stron niniejszego postępowania, choć – zdaniem Sądu – dowód ten nie wnosi do sprawy okoliczności istotnych dla jej rozstrzygnięcia. Jako niewiarygodne (nie znajdujące potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie) ocenić należy dowód z przesłuchania M. H. w tej części, w której wskazuje on na negatywne konsekwencje rozpowszechnienia przez pozwaną pisma z kwietnia 2011 roku. W szczególności zeznania świadka K. H. nie potwierdza podnoszonego przez stronę powodową faktu osłabienia zaufania do powoda w związku z treścią pisma.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu okoliczności niniejszej sprawy nie wykazują – wbrew stanowisku strony powodowej – że działania pozwanej doprowadziły do naruszenia dóbr osobistych powoda.

Zgodnie z treścią art. 23 k. c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach zaś przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny - art. 24 § 1 k. c. Zgodnie z treścią art. 43 k.c., powołane przepisy stosuje się odpowiednio do osób prawnych.

Katalog chronionych dóbr osobistych zawarty w art. 23 k.c. ma charakter przykładowy, w związku z powyższym przyjmując należy, że niewątpliwie takimi dobrami będą w szczególności: dobre imię, nazwa, firma, tajemnica korespondencji,

nietykalność pomieszczeń i tajemnicy przedsiębiorstwa (art. 55¹ pkt 8 k.c.) osoby prawnej (tak A. Kidyba, komentarz do art. 43 k.c., SIP lex).

Przepis art. 24 § 1 k. c. rozkłada ciężar dowodu w ten sposób, że na powoda nakłada obowiązek udowodnienia, że pozwany naruszył jego dobra osobiste. Przepis ten formułuje również domniemanie prawne bezprawności naruszenia dóbr osobistych. Na pozwanym zatem ciąży obowiązek udowodnienia, że jego działanie naruszające dobra osobiste powoda nie było bezprawne.

Zatem rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych, Sąd powinien w pierwszym rzędzie ustalić czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie, oceniać, czy działanie pozwanego naruszciciela było bezprawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2002 r., V CKN 1095/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2004 r., V CK 609/03, LEX nr 109404).

W ocenie Sądu, w żadnym z działań podjętych przez pozwaną spółkę a opisanych w pozwie, nie doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych powoda.

Odnosząc się po krótko do powołanych w pozwie okoliczności należy wskazać co następuje.

W żadnym w wypadku nie świadczy o naruszeniu dóbr osobistych powoda fakt występowania przez pozwaną spółkę ze skargą do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w związku z kwestionowaniem należytego wykonywania obowiązków przez powoda, czy wystąpienia z wnioskiem o unieważnienie decyzji stanowiącej podstawę działania powoda. Sam fakt podjęcia takich działań jest w pełni uzasadniony w świetle obowiązujących przepisów prawa. Przy czym wskazać należy, że powołując omawiane okoliczności powód nie wyjaśnia na czym – w związku z ich zaistnieniem – polega naruszenie jego dóbr osobistych.

Odnosnie wypowiedzi P. S. na stronach internetowych (...), powód nie wykazał, że omawiana strona internetowa jest stroną należącą do pozwanej spółki, czy w jakikolwiek sposób z nią powiązaną. Wreszcie z przytoczonej wypowiedzi P. S. wynika jednoznacznie, że kwestionowany przez powoda fragment jego wypowiedzi był jedynie wyrażeniem przez niego własnych poglądów, świadczą o tym słowa „wg nas”. Z uwagi na takie zaznaczenie, że wypowiedź stanowi opinię wygłaszającego, nie można uznać, że zamieszczenie spornej wypowiedzi na stronach internetowych pozwanej spółki, naruszyło dobra osobiste powoda.

W odniesieniu do pisma pozwanej z dnia 20 kwietnia 2011 roku, powód nie wykazał, że pismo to zostało wysłane do większości wydawców prasy, jak to zdaje się sugerować powód. Z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie (zeznań świadka K. H.) wynika, że sporne pismo pozwanej zostało wysłane do nielicznego grona wydawców prasy. Wbrew stanowisku strony powodowej, okoliczności niniejszej sprawy nie potwierdzają podnoszonej przez powoda okoliczności wywołania zaniepokojenia wśród wydawców, którzy pismo otrzymali. Przeciwnie twierdzenia powoda nie zostały – w ocenie Sądu udowodnione (ocena przesłuchania przedstawiciela powoda w tym zakresie została przedstawiona we wcześniejszej części uzasadnienia). Wbrew stanowisku strony powodowej, w piśmie z dnia 20 kwietnia 2001 roku zostały zawarte informacje prawdziwe. Okoliczności sprawy potwierdziły, że powód odmawiał podpisania umowy z pozwaną. W dalszej części pisma wątpliwości co do legalności i prawidłowości działania powoda zostały wskazane nie na zasadzie udzielenia informacji. W piśmie wyraźnie zostało zaznaczone, że wskazana w nim ocena działań powoda jest oceną pozwanej spółki. W ocenie Sądu nie ma podstaw do odmówienia pozwanej spółce prawa wygłaszania swoich ocen działań podejmowanych przez inne podmioty.

Również powołane w pozwie pismo pozwanej z dnia 29 czerwca 2011 roku zawiera w przeważającej większości poglądy i obawy pozwanej związanej z działaniami podejmowanymi przez powoda.

W świetle powyższego – zdaniem Sądu – nie ma podstaw do podzielenia stanowiska powoda w przedmiocie oceny działań pozwanej spółki, wyrażonego w części III punkt a) uzasadnienia pozwu (k. 19). W ocenie Sądu ani sformułowania użyte przez pozwaną w jej pismach, ani sposób przedstawienia podanych w nich informacji czy ocen, nie wskazują na celowe podważenie zaufania do powoda. Omawianego stanowiska powoda nie sposób podzielić

dokonując obiektywnej oceny działań pozwanej. Samo subiektywne przekonanie powoda (czy osób wchodzących w skład jego statutowych organów) nie jest wystarczające.

W wyroku z dnia 18 stycznia 2013 r. (I ACa 913/12) Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że zasadniczo za naruszenie dobrego imienia osoby prawnej uznać należy te wypowiedzi, które w sposób nieuzasadniony zarzucają jej niewłaściwe postępowanie w prowadzonej przez nią działalności, wskutek czego zostaje ona narażona na utratę zaufania potrzebnego do funkcjonowania zgodnie z zakresem jej zadań (v.: A. Kubiak-Cyrul, *Dobra osobiste osób prawnych*, Kraków 2005, s. 169). Sąd ten wskazał nadto, że naruszenie dobra osobistego musi podlegać ocenie według kryterium obiektywnego, tj. poprzez stosowną weryfikację subiektywnego odczucia osoby żądającej ochrony prawnej z obiektywną reakcją opinii publicznej, która jest wyrazem poglądów powszechnie przyjętych i akceptowanych przez społeczeństwo w danym miejscu i czasie (v.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 kwietnia 1999 r. IA Ca 64/99 LEX 535038). Nie jest więc miarodajna dla oceny, czy doszło do naruszenia dobrego imienia strony powodowej, jedynie jej opinia w tej kwestii – wskazał Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu powołanego wyroku. Musi to być kryterium zobiektywizowane (...).

Okoliczności niniejszej sprawy nie potwierdzają stanowiska powoda, że opisane w pozwie działania pozwanej naruszają przepisy ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

W ocenie Sądu nie można także podzielić stanowiska powoda, że działania pozwanej naruszają zasady uczciwej konkurencji pozostając w sprzeczności z dobrymi obyczajami. W ocenie Sądu nie narusza tych zasad przekazywanie przez pozwaną negatywnych informacji o powodzie, w sytuacji gdy informacje te są prawdziwe, bądź stanowią wyraźnie zaznaczony pogląd pozwanej.

W świetle okoliczności niniejszej sprawy nie ma podstaw do zarzucenia pozwanej naruszenia przez nią przepisu art. 14 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Zgodnie z treścią ustępu pierwszego powołanego przepisu czynem nieuczciwej konkurencji jest rozpowszechnianie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o swoim lub innym przedsiębiorcy albo przedsiębiorstwie, w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody. Dalsze przepisy powołanego artykułu ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji wskazują przykładowe informacje.

Tak jak zostało to już wcześniej wskazane, informacje rozpowszechniane przez pozwaną a dotyczące powoda nie były nieprawdziwe. Zdaniem Sądu nie były one również informacjami wprowadzającymi w błąd. Przypomnieć należy, że negatywne okoliczności dotyczące działań powoda były przez pozwaną wskazywane jako jej ocena. Trudno zatem wygłoszenie własnego poglądu w przedmiocie oceny działań innego podmiotu uznać za wprowadzające w błąd.

Reasumując powyższe wskazać, należy, iż w ocenie Sądu nie doszło do naruszenia przez pozwaną spółkę dóbr osobistych powoda. Okoliczności niniejszej sprawy nie potwierdzają także tezy strony powodowej o naruszeniu przez pozwaną wskazanych w pozwie przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Mając na uwadze powyższe, na mocy powołanych przepisów, powództwo jako nieuzasadnione, zostało oddalone w całości.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 §1 k.p.c.. Na kwotę zasądzoną od powoda na rzecz pozwanej spółki z tego tytułu składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej ustalone w oparciu o § 11 ust. 1 pkt 2) oraz § 6 pkt 7) w zw. z § 11 ust. 2 obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) oraz wydatek pełnomocnika w postaci opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W ocenie Sądu charakter niniejszej sprawy nie uzasadnia przyznania pozwanej kosztów z uwzględnieniem wynagrodzenia pełnomocnika w stawce wyższej niż minimalna. Przyznania wynagrodzenia w wyżej stawce nie uzasadnia również – w ocenie Sądu – złożenie przez pełnomocnika pozwanej spisu kosztów. Zauważyć bowiem należy, że wraz ze spisem kosztów nie został złożony dowód ich poniesienia przez pozwaną spółkę.

SSO Agnieszka Baran